

DR. SELİM ÖLÇER
“Ne kahramanlara ne de kahramanlığa inanırım”

SÖYLEŞİ
Özen B. Demir - Onur Erden

ÖZEN B. DEMİR 1991 Adıyaman doğumlu. Gazi Tıp mezunu. Acil servis ve işyeri hekimi olarak çalıştı. Tıp ile sosyal-beşerî bilimler kesişiminde eserler üretti. *Tıp ve Tarih: Türkiye'de Hekim Öznelliği* (2022) onlardan biri.

ÖNUR ERDEN 1991 Ankara doğumlu. Çanakkale Onsekiz Mart Tıp mezunu. Kamuda ve özel kuruluşlarda acil serviste çalıştı, işyeri hekimliği yaptı. Keyfi bir uygulama ile ihraç edildi. Ankara Tabip Odası yönetim kurulunda bulundu, meslekî örgütlenme çalışmalarına emek verdi.

İletişim Yayınları 3520 • Anı Dizisi 106

ISBN-13: 978-975-05-3797-4

© 2025 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2025, İstanbul

EDİTÖR Tanıl Bora

DİZİ KAPAK TASARIMI Utku Lomlu

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Dr. Selim Ölçer, 1988'de Ankara Tabip Odası'nın bir etkinliğinde

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Funda Dörtkaş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44870

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/41

Bağcılar 34218 İstanbul · Tel: 212.445 32 38

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6

Bağcılar 34218 İstanbul · Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

DR. SELİM ÖLÇER

“Ne kahramanlara
ne de
kahramanlığa
inanırım”

SÖYLEŞİ

Özen B. Demir - Onur Erden

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

“Selim Abi’de Bulduğumuz Dostluk/Yoldaşlık”

DR. ŞÜKRÜ HATUN7

SUNUŞ

“Abican Selim Ölçer” · DR. A. SELÇUK MIZRAKLI 11

GİRİŞ

BİRKAÇ TEKNİK NOT VE TEŞEKKÜR 15

BİRİNCİ BÖLÜM

BAŞLANGIÇLAR VE ÖTELERİ

“... Ve ben TTB’ye böylelikle ilk adımımı atmış oldum.” 19

İKİNCİ BÖLÜM

SONRASI VE ŞİMDİLER

“... TTB defterini kapatmamın hikâyesi de bu.” 113

2013’TEN BİR SÖYLEŞİ

“Haksız Hastalıklar Bunlar” · Söyleşi VECDİ ERBAY 247

Kronoloji: Köşe Taşları 261

Albüm 263

SUNUŞ

**“Selim Abi’de Bulduğumuz
Dostluk/Yoldaşlık”**

DR. ŞÜKRÜ HATUN

İnsanın yaşamını on yıllık dönemler hâlinde anlamak, anlatmak mümkündür diye düşünürüm. Böyle bakınca benim dördüncü on yılımda (1989-1999), ikinci kızımın doğumu, yan dal ihtisası gibi önemli olaylar var ama bu dönemime, şimdi bile nasıl bu kadar yoğun ve tutkulu yaşayabildik diye şaşırdığım, Ankara Tabip Odası’nda başlayarak, Türk Tabipleri Birliği (TTB) içinde geçirdiğim yıllar damgasını vurdu diyebilirim. Neredeyse ikinci evimiz gibi olan o binaların sigara dumanı dolu odalarında hayatımın ana figürü Dr. Selim Ölçer, yani Selim Abi’dir. Aslında zihnimde, kalbimde onun hemen yanında Füsun Sayek, Mahmut Ortakaya, Ata Soyer, Ali Süha Çalıkoğlu, Eriş Bilaloğlu, Okan Akhan, Metin Bakkalçı, Yasemin Gazioğlu, Sultan Çeçen gibi arkadaşlarım durur ve Selim Abi’nin ismini söyleyince, onların isimleri de dilimden dökülür ve şimdi, bu satırları yazarken olduğu gibi gözlerim dolar. O yıllarda içinde birçok insanın olduğu, bir tür beraberce büyük bir halaya durduğu sıradışı bir topluluktuk ve beraber soluk alıp veriyorduk diyeceğimiz kadar birbirimize yakındık ama bu topluluğun kalbi Selim Abi’ydi. Belki daha doğrusu ve onun tercih edeceği şekilde söylersem, hepimiz birlikte atan büyük bir kalptik.

Onda ne bulduk da bu kadar bağlandık, hâlâ geçenlerde geçirdiğim bir zorluktan çıktığımda çocuklarımdan sonra ilk onu aradığımda telefonda ağlaşacak kadar bu yakınlığı nasıl koruyabildik sorusunu zaman zaman düşünürüm. Bunun ilk cevabı, onun şahsında 1968 kuşağı ile bizim kuşağın buluşması, birlikte ve adını düşünme taşına, özene bezene “Etkin Demokratik Türk Tabipleri Birliği” koyduğumuz, etkisi otuz dört yıldır süren, harcında içtenlik, mücadele azmi, insanların dertlerine çare bulma isteği, demokratlık ve tabii iyi hekimlik olan bir hareketi beraber oluşturmamız olabilir. Hiç kuşkusuz bunun için bir araya gelmiştik ama ben bu cevabın eksik olduğunu söylemek isterim. Her birimizle, hemen hiçbir zaman incitmeden, rekabet etmeden, kızmadan, hükmetmeden, mutlak hakikat dili ile konuşmadan, belki biraz Tao'nun “Sahiplenmeden sahip olmak, karşılık beklemeden yapmak, yönetmeden yol göstermek” sözleri ile anlattığı şekilde ilişki kurmuştu ve biz de başka örgütlerde pek rastlanmayan kocaman bir halka olabiliştik.

Sanırım biz onda, birlikte iyi bir işin içinde olma atmosferini bir nefes gibi dolduran, yüzüne bakınca hemen bize geçen dostluk/hısımlık/yoldaşlık duygusunu bulmuş ve bu yüzden bağlanmıştık. Yani aslında iki insanın birbirine bağlandığı gibi; yaşadıkça bunun kıymetini bildiği, emek verdiği, bakımını yaptığı, birbirinden güzellik yarattığı bir “*amour*” (Fransızca da bu kelime hem aşk hem de dostluk anlamına gelir) ile bağlanmıştık.

Selim Abi, benim gibi çok çalışmaya, “dünyayı hemen değiştirebiliriz” duygusu ile koşturmaya ayarlı (onun TTB başkanı, Füsün ablanın ikinci başkan ve benim genel sekreter olduğum yıllarda bana hep “*Şükürü bizi çok çalıştırıyorsun*” derdi) insanlardan farklı olarak, hayatında neşeye, tadını çıkarmaya, eğlenmeye, yârenlik etmeye, mavra yapmaya (fıkra anlatmayı çok sever mesela), arkadaşlık için zaman ayırmaya, “hadi beraber yürüyelim” ya da “hadi şuraya beraber gidelim” demeye yer veren birisiydi. O güzel, bir daha o kadar mutlu olamadığımız dediğim Ankara yıllarında onunla *Körfez, Yakamoz,*

Eyvan gibi lokantalarda geçirdiğimiz zamanlar, oralarda karşılaştığımız insanlar, onun sayesinde girdiğim ortamlar (bir akşam “hadi seni bir sünnet düğününe götürüyüm” deyip İbrahim Tatlıses’in şarkı söylediği ve şarkı arasında Behçet Cantürk olduğunu sonra öğrendiğim birisinin masasına kadehi masanın altına doğru kaldırarak selam verdiği bir yere gitmiş-tik) unutulmazdır benim için.

Tabii Selim Abi bahsinde anlatacak çok şey var ama onunla olduğumuz dönemlerin güçlü mücadele yılları olduğunu söylemem gerekiyor. Selim Abi, kendisi mesleğine çok bağlı ve iyi bir hekim olduğu, ameliyathanede, yemekhanelerde, toplantılarda onların arasında yaşadığı için hekimlerin sorunlarını çok yakından bilirdi ve bizler o yüzden onunla, toplum için soyut siyaset yapmaktan çok insanların dertlerine eğilen bir mücadele çizgisine sahip olduk. Bu sayede 1980 sonrasının tamamen özlük hakları sloganları ile dolu ilk yürüyüşlerinden birisini (ünlü “Beyaz Yürüyüş”) 29 Nisan 1989’da Etlik Kasalar’da ücra bir yerde, yedi yüz hekimin katılımı ile yapmıştık. Daha sonra 1989 Mayıs/Haziran aylarında, işçilerin “toplular vizite” eylemleri yaptığı aylarda, bizler de bence özgün bir eylem biçimi olarak, Ankara Numune Hastanesi’nden başlayarak “toplular nöbet” eylemleri düzenlemiştik. Sonraki yıllarda, TTB’de yönetime geldikten sonra da ülkemizde güçlü bir hekim hareketi ivmesi yaratmış ve daha sonraki sendikalaşma süreçlerinde de aktif rol oynamıştık. Selim Abi’li, Füsun Ablalı yıllarımız sadece eylem yılları değildi; “sürekli tıp eğitimi”nden “hasta hakları”na, uzmanlık derneklerinin TTB çatısı altında bir araya gelmesinden güçlü bir barış inisiyatifi oluşturmaya uzanan bir çizgide de etkili işler yapmıştık.

Tabii bizim TTB yönetiminde olduğumuz zamanlar, 1990’lı yıllar diye bilinen ve Kürtlerin yaşadığı bölgede ve İstanbul’da fâili meçhul cinayetlerin arttığı, kâbus yıllarıydı ve başta Selim Abi, Ata Abi ve Metin Bakkalcı olmak üzere üstümüze düşenleri var gücümüzle yapmaya çalışıyorduk. O dönemde çok tartıştığımız üzere “Etkin” ve “Demokrat(ik)” kavramlarının bir bütün olduğunu ve ancak bu şekilde başarılı olabiliriz

düşüncesi ile yan yana getirildiğini düşünüyorduk. O dönemde başta Diyarbakır olmak üzere, doğudaki tabip odalarının sorunlarını ve Kürt sorunu çerçevesindeki duyarlılıkları, başka çalışmaları bir kenara itmeden TTB gündemine taşımayı başardık ve TTB'nin o zor yıllarda "demokrat" kalmasını sağlayabildik.

Ben ilk tanıştığımız zamanlarda Selim Abi'nin Kürt olduğunu bilmezdim, çünkü o da hiç bu kimliğini öne çıkararak aramızda dolaşmazdı. Tabii 1990'lardaki ortam birçok açıdan hem kişi hem de örgüt olarak bizleri zorladı ve o dönemde Selim Abi'nin varlığı, TTB'nin meşruiyetine hâlel getirilmeden Kürt sorununa bütün boyutları ama esas "barış" temasını öne çıkararak sahip çıkmamızı sağladı. O dönemin Diyarbakır Tabip Odası başkanı Dr. Mahmut Ortakaya'nın TTB kongrelerindeki konuşmalarının her biri bir ders gibiydi ve bizler onun kürsü dokunulmazlığını korumayı ve her daim onların yanında olmayı hayatımızın bir misyonu bildik. Bu sayede Şırnak olaylarından sonra "Çözüm: Kardeşlik, Barış ve Demokrasi" başlıklı ve içinde "Sorunun temel bileşeni, yıllardır üstü örtülmeğe çalışılsa da bir "Kürt sorunu" özelliği taşımaktadır. İstemek de, yıllardır birlikte yaşadığımızı söylesek de bu sorun adıyla tespit edilmelidir. Adının "Kürt sorunu" olarak konması, ayrılıkçılık demek değildir" cümleleri olan bir bildiri yayımlayabildik.

Biraz uzattım ama son olarak, Selim Abi'nin dostu olmanın benim için bir hayat armağanı olduğunu, onu Ahmed Arif'in, Mahmut Ortakaya'nın, Mehmet Emin Ayhan'ın, Eyüp Gökoğlu'nun, İlhan Diken'in, Tahir Elçi'nin, Mehmet Nuri Özbek'in, Münevver Dünder'in ve tabii Selahattin Demirtaş'ın yanına koyarak düşündüğümü, onunla bu nehir söyleşi kitabını akıl edenlere, söyleşiyi yapan arkadaşlarıma gönülden teşekkür ettiğimi söylemek isterim.

Güzel günlerde görüşmek üzere Selim Abi.